

Nya rapporter och utredningar inom området hälso- och sjukvård samt böcker om organisation och ledarskap

Fokus: svensk litteratur om organisation, styrning och ledarskap men också andra aktuella ämnesområden som patientinflytande och e-hälsa

Vänd dig till Sjukhusbiblioteken om du vill låna boken eller om du är intresserad av att köpa in en bok till din verksamhet.

Flera av titlarna finns även tillgängliga som PDF-filer, detta är då markerat i listan med länkadress. Du kan också prenumerera på denna lista via e-post.

HTA-rapporter

Kirurgisk behandling av kvarstående abdominell rektusdiastas ett år efter förlossning CAMTÖ HTA-rapport 2019: 30, 38 s.

Syfte: Att undersöka vilken vetenskaplig evidens som finns för kirurgisk behandling av abdominell rektusdiastas.

Svar i korthet: Efter urval återstod bara en artikel, en RCT, men studiedesignen bedöms ha hög risk för systematiska fel att inga slutsatser kan dras utifrån den.

https://www.regionorebrolan.se/Files-sv/%c3%96rebro%20%c3%a4ns%20landsting/Arbete_ utbildning/Utbildningar/Hemsida%20UC/HTA%20Kir%20beh%20av%20kvarst%c3%a5ende%20rektusdiastas%20ett%20%c3%a5r%20efter%20f%c3%b6rlossning%20190927.pdf

Ultraljud vid akuta skrotala symptom – Kan antalet skrotala explorationer minska? HTA Skåne 2019, Region Skåne 41 s.

Frågeställning: Kan antalet skrotala explorationer bland patienter med akuta skrotala symptom minskas utan att antalet missade testikeltorsioner ökar om den kliniska undersökningen kompletteras med ultraljud skrotum?

Svar i korthet: En genomgång av den återfunna litteraturen visar att det saknas studier som undersöker den direkta patientnyttan av att den kliniska undersökningen av patienter med akuta skrotala symptom kompletteras med ultraljud skrotum. Dock visar den att precisionen för såväl ultraljud som en klinisk score att diagnostisera testikeltorsion är hög.

<https://vardgivare.skane.se/siteassets/3.-kompetens-och-utveckling/sakkunniggrupper/hta/rapporter/2019/ultraljud-vid-akuta-skrotala-symptom.pdf>

SBU-rapporter

Bedömning av risk för trycksår med riskbedömningsinstrumentet Norton SBU:s upplysningstjänst 2019, 9 s.

Vilka vetenskapliga studier finns på användning av riskbedömningsinstrumentet Norton Assessment Tool för att upptäcka patienter med hög risk för trycksår?

Svar i korthet: Efter litteratursökning och kvalitetsgranskning har tre systematiska översikter inkluderats i svaret. Författarna till alla tre översikter drog slutsatsen att det på grund av bristande homogenitet i de inkluderade studierna inte går att säkerställa att bedömningsinstrumenten träffsäkert kan upptäcka förhöjd risk för trycksår. Men det tyder på att vissa av instrumenten är bättre på att upptäcka patienter med en förhöjd risk för trycksår än vad vårdpersonalens kliniska bedömningar är.

<https://www.sbu.se/contentassets/5707a5ca0e8d4279856ece748182f33e/bedomning-av-risk-for-trycksar-med-riskbedomningsinstrumentet-norton.pdf>

Clinical frailty scale för bedömning av vårdnivå och vårdtyngd hos äldre personer SBU:s upplysningstjänst 2019, 10 s.

Frågeställning: Vilka vetenskapliga studier finns det som undersöker om Clinical Frailty Scale (CFS) kan användas för att bedöma vårdnivå och vårdtyngd hos äldre patienter?

Svar i korthet: Efter litteratursökning och kvalitetsgranskning har SBU:s upplysningstjänst inte inkluderat någon systematisk översikt i svaret, men det har identifierats fem relevanta systematiska översikter risken för systematiska fel bedömts som hög. Även 41 primärstudier har identifierats, dessa har dock inte kvalitetsgranskats.

https://www.sbu.se/contentassets/2677a079bbee4b9abcf117d8896d8978/clinical_frailty_s_cale_bedomning_vardniva_vardtyngd_aldre_personer.pdf

Erfarenheter och upplevelser av sällsynta medfödda sjukdomar hos vuxna

SBU:s upplysningstjänst 2019, 18 s.

Frågeställning: Vilka vetenskapliga studier finns det som undersökt erfarenheter och upplevelser av medfödda sällsynta sjukdomar hos vuxna?

Svar i korthet: Efter litteratursökning och kvalitetsgranskning har fem systematiska översikter inkluderats i svaret. Även 93 primärstudier identifierades, dessa har dock inte kvalitetsgranskats.

<https://www.sbu.se/contentassets/8bdd520fa382481d8219c5048b3fc471/erfarenheter-och-upplevelser-av-sallsynta-medfodda-sjukdomar-hos-vuxna.pdf>

Hypertermibehandling (värmebehandling) vid cancer

SBU:s upplysningstjänst 2019, 22 s.

Frågeställning: Finns det vetenskapliga studier som undersökt om hypertermibehandling har effekt vid cancer, utan att kombineras med cellhämmande läkemedel eller strålbehandling?

Svar i korthet: Upplysningstjänsten fokuserade på RCT:er för frågeställningen om effekter av hypertermibehandling vid cancer, när den inte kombineras med cytostatika eller strålbehandling, inga RCT:er identifierades för denna frågeställning.

För frågeställningen om specifika cancerformer identifierades 13 översikter på olika cancertyper där hypertermibehandling i kombination med cytostatika och eller strålbehandling jämförts med enbart behandling med cytostatika och eller strålbehandling.

<https://www.sbu.se/contentassets/117779d1648e4aac981ac0eb2b07923b/hypertermibehandling-varmebehandling-vid-cancer.pdf>

Medicinska konsekvenser av väntetid till bröstcanceroperation

SBU:s upplysningstjänst 2019, 7 s.

Frågeställning: Finns det sammanställd forskning om hur väntetiden till operation påverkar det medicinska utfallet vid bröstcancer?

Svar i korthet: SBU:s upplysningstjänst har efter litteratursökning och kvalitetsgranskning av systematiska översikter inte inkluderat någon systematisk översikt i svaret. En relevant översikt identifierats SBU har dock bedömt att risken för systematiska fel i den systematiska översikten är hög.

<https://www.sbu.se/contentassets/60df4910680a45cd9d480de7bcd49ed6/medicinska-konsekvenser-av-vantetid-till-brostcanceroperation.pdf>

Telefonrådgivning och benägenhet att söka vård hos fysisk vårdgivare

SBU:s upplysningstjänst 2019, 8 s.

Frågeställning: Vilken sammanställd forskning finns på effekten av telefonrådgivning på patienters benägenhet att söka vård hos fysisk vårdgivare?

Svar i korthet: Efter litteratursökning och kvalitetsgranskning av systematiska översikter har en artikel vilken summerar resultaten från flera systematiska översikter inkluderats i svaret. Författarna till artikeln drog slutsatsen att det inte finns tillräckligt med evidens för några definitiva slutsatser. Författarna menar dock att resultaten tyder på att patientens tillfredsställelse med telefonrådgivning är hög och att det finns viss evidens för att telefonrådgivning minskar arbetsbelastningen för vårdpersonal.

<https://www.sbu.se/contentassets/03007a438bf4418c8bf171bc3d6b97c8/telefonradgivning-och-benagenhet-att-soka-var-d-hos-fysisk-var-dgivare.pdf>

Ledarskap/Organisation

Att översätta Lean till praktik i hälso- och sjukvården

Larsson, Ida 2019 Företagsekonomiska institutionen, Uppsala universitet, 220 s.

Doktorsavhandling från Företagsekonomiska institutionen vid Uppsala universitet som avhandlar frågeställningen om hur man kan omvandla Lean från teori till praktik inom svensk hälso- och sjukvård.

<http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1328094/FULLTEXT01.pdf>

Engagerat ledarskap för att skapa förutsättningar för allas delaktighet: Utgångspunkter i kvalitetsarbetet

Norberg, Monica Faculty of Science and Technology, Uppsala universitet, 280 s.

Doktorsavhandling från Uppsala universitet vars syfte varit att öka kunskapen kring chefers förutsättningar att utöva ett ledarskap, som kan möjliggöra delaktighet i organisationens kvalitetsarbete i en svensk kontext.

<http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1325599/FULLTEXT01.pdf>

Lean och processer i hälso- och sjukvården

Hellman, Stefan, 2019, 152 s.

Lean har införts på olika sätt i olika organisationer men har en kärna i dess betoning av helhetssyn och processer. Ambitionen i denna bok är att utifrån hälso- och sjukvårdens förutsättningar ge en nyanserad bild av fenomenet. Bakgrunden, kärnan och vilka anpassningar som måste göras till hälso- och sjukvården diskuteras.

Omvårdnadens grunder - Ansvar och utveckling.

Red. Anna Ehrenberg, Lars Wallin. 3. Uppl. 2019

Boken syftar till att belysa omvårdnadens roll i ett förändrings- och samhällsperspektiv, sjuksköterskans ansvar, liksom viktiga förutsättningar för utveckling av hälso- och sjukvården.

Säker vård- Nya perspektiv på patientsäkerhet

Ödegård, Synnöve, 2019, 313 s.

Synnöve Ödegård som är redaktör för boken, är sjuksköterska och doktor i folkhälsovetenskap. I boken nämns ett flertal metoder som kan användas för att minska risken för skador. Exempelvis Safety I och Safety II. Den första fokuserar på vad som har gått fel i vården och den andra tar upp det som har fungerat. Exempel på ett flertal patientfall

finns beskrivna. Bokens målgrupp är främst personal i vården, men även till politiker och beslutsfattare inom hälso- och sjukvården.

E-hälsa

Gränslösa möjligheter, gränslösa utmaningar?

Vårdanalys 2019:5, 128 s.

Rapporten är ett regeringsuppdrag som var att analysera hur digital teknik kan användas inom cancervården. I studien har man undersökt hur olika typer av digitala stöd och digital teknik kan bidra till en mer jämlik, effektiv och tillgänglig cancervård med ökad patientdelaktighet.

<https://www.vardanalys.se/wp-content/uploads/2019/09/2019-5-Gränslösa-möjligheter-web.pdf>

Statistik

Ekonomirapporten, oktober 2019

SKL 2019, 76 s.

Rapporten sammanfattar regionernas och kommunernas ekonomiska situation och förutsättningar och visar på den samhällsekonomiska utvecklingen några år framåt.

<https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7585-549-3.pdf?issuusl=ignore>

Händelseanalyser av suicid inom hälso- och sjukvården

Folkhälsomyndigheten 2019, 51 s.

Denna rapport är en sammanställning och analys av händelseanalyser av suicid. I arbetet har Nitha Kunskapsbank använts, vilket är ett it-stöd för att genomföra händelseanalyser i patientsäkerhetsarbetet för att identifiera brister i verksamheten. Folkhälsomyndigheten drar bland annat slutsatserna att det behövs gemensamma insatser för att åstadkomma ett bättre patientsäkerhetsarbete. Främst, menar folkhälsomyndigheten att det behövs ökad kunskap och tydligare riktlinjer om följande:

- uppföljningar i vården och hur dessa bör genomföras
- arbete med individuella vård- och behandlingsplaner
- hur självmordsriskbedömningar bör genomföras, dokumenteras och följas upp
- hur samverkan inom vården och mellan aktörer bör ske

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/1a77a21b8452474c83946530e527a69b/handelseanalyser-suicid-halso-sjukvarden.pdf>

Pertussis surveillance in Sweden, twentyone-year report

Folkhälsomyndigheten 2019, 80 s.

Den 21: a årliga rapporten om övervakningen av kikhosta (pertussis).

Rapporten visar utfallet av antal rapporterade fall av kikhosta för alla åldersgrupper med förstärkt övervakning av kikhosta hos barn och ungdomar. Förekomst av kikhosta beskrivs i detalj utifrån ålder, vaccinationsstatus och sjukdomsburda med särskilt fokus på barn yngre än ett år. Rapporten är tänkt att vara kunskapsstöd för forskare och vårdgivare.

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/cd49fff196f44e6a8db234ffb9da8b80/pertussis-surveillance-sweden-twenty-first-report-19071.pdf>

Övrigt

Digifysiskt vårdval - Tillgänglig primärvård baserad på behov och kontinuitet SOU 2019:42, 668 s.

Utredningens uppdrag har varit att lämna förslag som syftar till att på ett effektivt sätt uppnå målen i hälso- och sjukvårdslagen, med fokus på jämlik vård. Specifikt skulle utredningen se över lagen om valfrihetssystem (LOV) och med utgångspunkt i tillitsbaserad styrning överväga vilka stysystem som bäst främjar måluppfyllelse, inklusive behovet av förändringar i ersättnings- och finansieringsmodeller.

<https://www.regeringen.se/4a8396/contentassets/6e378658462844798630946d5bf12fc3/digifysiskt-varldval--tillganglig-primarvard-baserad-pa-behov-och-kontinuitet.pdf>

Förberedd och sedd

Vårdanalys 2019:6, 120 s.

Antalet unga som gör övergången från barn- till vuxensjukvård har ökat på senare år. Både patientföreningar och sjukvårdspersonal menar på att dessa övergångar kan medföra problem som leder till försämrad hälsa och ökar bruket av akutsjukvård. Syftet bakom den här rapporten är att visa på vad som är viktigt inför, under och efter övergången ur olika perspektiv och att synliggöra vad det är som inte fungerar i dagsläget och hur övergången kan utvecklas och förbättras.

<https://www.vardanalys.se/wp-content/uploads/2019/10/Förberedd-och-sedd-web.pdf>

Insatser för psykisk ohälsa och långvarig smärta

SKL 2019, 39 s.

2016 tecknades en överenskommelse mellan regeringen och SKL; *En kvalitetssäker och effektiv sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess. Överenskommelse mellan staten och Sveriges Kommuner och Landsting 2017–2018*. Denna rapport redovisar resultatet av överenskommelsens villkor 3: *Insatser för lindrig och medelsvår psykisk ohälsa och långvarig smärta*, för år 2018 på riks- och regionnivå.

<https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7585-743-5.pdf?issuusl=ignore>

Penicillin V i fem dygn vid halsfluss gav likvärdig effekt som tio dygn

Folkhälsomyndigheten 2019, 2 s.

Faktablad från folkhälsomyndigheten som sammanfattar studien: *K Penicillin V four times daily for five days versus three times daily for 10 days in patients with pharyngotonsillitis caused by group A streptococci: randomised controlled, open label, non-inferiority study*. (2019) Skoog Ståhlgren m.fl. 433 patienter på 17 vårdcentraler i Skåne, Kronoberg, Västra Götaland och Sörmland deltog i studien som pågick från september 2015 till juni 2018 och resultatet visade att Studien visade att penicillin V, fyra gånger om dagen i fem dygn, hade likvärdig klinisk effekt som penicillin V, tre gånger om dagen i tio dygn.

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/b00984863e7b4915980d79fe793d4a16/penicillin-v-5-dygn-jamfort-med-10-dygn-19077.pdf>

Välkommen till Sjukhusbiblioteken i Värmland!

Arvika: 0570-71 20 75

sjukhusbiblioteket.arvika@regionvarmland.se

Karlstad: 054-61 51 44

sjukhusbiblioteket.karlstad@regionvarmland.se

Torsby: 0560-47405

sjukhusbiblioteket.torsby@regionvarmland.se